

De brede kennisbasis van het RIVM zichtbaar maken

Inleiding

De impact van het nieuwe coronavirus op het RIVM is groot. We zijn daarom alert op onze rol in het geheel, wat we doen, hoe we dit doen, hoe we communiceren en hoe de publieke perceptie van het RIVM als geheel is. Ontwikkelingen maken dat we de RIVM communicatiestrategie tijdelijk actualiseren.

Tot eind februari heeft het RIVM Nederland geïnformeerd over het verloop van de infectieziekte uitbraak in het buitenland. Nadat de eerste patiënt in Nederland werd gemeld is de Rijksoverheid/Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) Nederland gaan informeren over maatregelen en handelingsperspectieven. Het RIVM informeerde Nederland over het verloop van de uitbraak van het nieuwe coronavirus. Ook zorgde het RIVM voor de wetenschappelijke onderbouwing van de maatregelen, medische duiding van de situatie en het informeren van zorgprofessionals.

Steeds vaker wordt de brede kennisbasis van het RIVM ingezet voor vraagstukken rondom het nieuwe coronavirus. Ook ons andere werk gaat door. Dit alles vraagt om afgestemde communicatie. Nederland ziet het RIVM als (één van de) belangrijkste kennisleveranciers rondom het nieuwe coronavirus. Veel van wat het RIVM communiceert wordt door het publiek gepercipieerd binnen dit frame. Iedere RIVM'er is zich hiervan bewust van de nieuwe situatie. Iedere RIVM'er houdt rekening met dit 'coronaframe' waarin het RIVM zich bevindt. In dit document staan de uitgangspunten voor externe communicatie door het RIVM.

Uitgangspunten RIVM communicatiestrategie

0. De Rijksoverheid communiceert tijdens de coronacrisis als één overheid. De verantwoordelijkheid voor de aanpak van de crisis ligt bij de Rijksoverheid, geadviseerd door het Outbreak Management Team en RIVM. De Rijksoverheid/Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie verzorgt de publiekscampagne en is het eerste loket voor publieksvragen.
1. Het RIVM geeft duiding en onderbouwing van maatregelen van Rijksoverheid. We geven voorlichting en dragen bij aan draagvlak voor de maatregelen van de Rijksoverheid. Het RIVM kan met uitleg van wetenschappelijke principes de reden van sommige maatregelen onderbouwen.
2. Het RIVM geeft wetenschappelijke informatie over de verspreiding van het nieuwe coronavirus en de daarmee gepaard gaande ziekte en sterfte in Nederland en over het onderzoek naar het coronavirus. We laten zien dat we actuele gegevens hebben over de verspreiding van het virus en met onze modellen een stukje vooruit kunnen kijken. Of getroffen beleidsmaatregelen kunnen veranderen hangt sterk af van de epidemiologische data. Via rivm.nl tonen we alle beschikbare epidemiologische data op een toegankelijke wijze. Zo laten we zien dat we transparant zijn. Ook geven we de laatste modelberekeningen met duiding.
3. Het RIVM heeft een brede kennisbasis die ingezet wordt voor vraagstukken rondom het nieuwe coronavirus. Het RIVM coördineert niet alleen de landelijke aanpak van het nieuwe coronavirus. We informeren bijvoorbeeld ook zorgprofessionals hoe ze op een

veilige manier zorg kunnen geven, we onderzoeken de (potentiële) effecten van beleidsmaatregelen op het gebied van volksgezondheid, zorg en milieu, en medische hulpmiddelen. Hierover wordt actief gecommuniceerd. Eventuele publiekscommunicatie vanuit het RIVM wordt afgestemd op de landelijk publiekscampagne.

4. Het RIVM communiceert over de volle breedte van haar kennisbasis over de inzet voor vraagstukken en onderzoeksprojecten rondom en als gevolg van het nieuwe coronavirus. Dit leidt tot nieuws, publicaties, woordvoering en uitingen op social media. Deze leiden – binnen het coronaframe – tot een beter zichtbare RIVM kennisbasis.
5. We communiceren als één RIVM. Daar waar boodschappen vanuit verschillende domeinen elkaar gaan raken of zelfs gaan tegenspreken, wordt dit kenbaar gemaakt op directourniveau/DR. De DR besluit hoe hier mee om te gaan en wat wordt gecommuniceerd. Alle externe communicatie (o.a. woordvoering, rivm.nl, social media kanalen, beeldgebruik, etc.) wordt afgestemd met Communicatie. Het Nederlands belang van goed uitgevoerde wetenschap op de juiste vraagstukken is leidend, niet de reputatie of imago van het RIVM.
6. Interne communicatie wordt ingezet om RIVM'ers mee te nemen in bovenstaande uitgangspunten. Via interne communicatie wordt beeld gegeven aan de manier waarop RIVM'ers ook ten tijde van corona hun rol waar blijven maken. Dit draagt bij aan intern draagvlak en organisatietrots.

Kaders voor tijdvak tot 19 mei

- a. Over elk relevant thema kan gecommuniceerd worden. Nieuwsberichten, woordvoering en posts op social media moeten wel rekening houden met het corona frame.
- b. Positioneren RIVM als breed georiënteerd wetenschappelijk onderzoeksinstituut, in plaats van corona-instituut.
- c. Wat betreft nieuw coronavirus: RIVM gaat niet in de media in discussie, we houden zelf regie op wetenschapscommunicatie en feiten.
- d. Alle externe communicatie die raakt aan de rol van het RIVM inzake nieuwe coronavirus (zowel CIB als gedragsunit) moet bij twijfel worden afgestemd met 5.1.2e, of 5.1.2e & 5.1.2e. 5.1.2e coördineert RIVM breed de coronacommunicatie.
- e. Etc. (aanvullen 5.1.2e).

Nog uitwerken: middelenmix

- a. Nieuwsberichten over RIVM onderzoeken en nieuwe ontwikkelingen rond het coronavirus. Het ontsluiten van data waarop afschalen of aanscherping van de maatregelen is gebaseerd heeft prioriteit. Deze moeten goed toegankelijk op onze website komen.
- b. Corporate film: hoe werkt het RIVM. Doel: uitleggen hoe de drie domeinen werken, waarom we over infectieziekten, milieu en gedrag kunnen spreken vanuit één Instituut.
- c. Andere filmproducties: onderzoeken naar gedrag, milieu, etc.
- d. Social media planning / contentplanning (meer dan rapporten).
- e. Interne communicatie: DR, DR verslag, DG email.
- f. Woordvoeringslijnen per discipline inrichten.
- g. Afzenderschap RIVM ook voor andere kanalen dan rivm.nl @rivm gebruiken.

- h. Review van inhoudelijke adviezen/publiekscommunicatie met afzender RIVM op corona relevantie.
- i. Groeidocument: corona gerelateerde onderzoeken en projecten moeten op DR niveau zichtbaar worden. Hoe?